

Canalul Poarta Albă–Midia–Năvodari

O epopee a construcției,
în aşteptarea
unei epopei cinematografice

Nr. 8
Anul XXII(260)

Cinema

Rovină a Consiliului
Culturii și Educației Socialiste
București, august, 1984

„Întregul nostru popor este angajat ferm, cu întreaga sa forță, în realizarea tuturor planurilor de dezvoltare economico-socială, a Programului partidului. Tot în acest an vom avea Congresul al XIII-lea al partidului, care urmează să traseze căile dezvoltării în continuare a patriei noastre, ale ridicării nivelului de trai, material și spiritual, al poporului“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Ani eroici

Un grandios arc în timp — arc al luptelor și bătărilor noastre. În cel de 40 de ani de la Revoluție, înstatele românești au sărbătorit săptămânal August (ara să se scrie cel mai avântat pagini ale istoriei sale contemporane). În imagine: Încoronarea lui Nicolae Ceaușescu, în cadrul unui primul parlament democrat al țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu însuflețind lirinetrul în opera de recunoaștere a muncii nemuritorilor, marțișorii patriei unde s-au format puternicele caractere ale constructorilor de azi.

„Incrinare cu timpul“ — este unic motiul ce grupează suita spectaculoaselor imagini urmărind opera de industrializare și liberalizare a României. În imagine: Încrinare cu timpul, în cadrul unui congres al Partidului Comunist Român. De pe fundalul primei manifestări libere după 23 August se desprind imagini-rapiel de front sau de spate, de la luptă la luptă (Bucureștiul bombardat, Inchisori în care erau aruncati cei mai curajoși filii țării, comunități ridicate într-o luptă fără faciale). O sută de documente și fotografii, în cadrul unei expoziții inedită deschisă cu sing întrările cinematografice sau în cele străine refac unele momente memorabile din istoria românilor și a războiului mondial: semnarea actului ruinos de cedare a Ardealului „amulc din trupul țării cu o boala gravă“ (în cadrul unei înzincările lansate de Partidul Comunist Român — voce a răunui chelindă poporul la luptă împotriva dezastrului), organizarea unei mari manifestări de războli hîrtuite, mitinguri de protest — ca amplă manifestare munților reacții antifasciste organizată la 1 Mai 1939 de către P.C.R. și transformată de tineri revo-

lor hidrocentrale ca sigură forță energetică și totodată independență economică și politică a țării, se perindă pe ecran într-un amestec de ritme și simfoni. Semănătura întreclerii cu tineretul și adâncimea vîrstelor, adăpostind pielea spectatorul. Spectator ce nu mai poate rîmâne un privitor pasiv sau doar un admirator, ci să devină un participant într-un șughiu național, ci retrăindu-se cu intensitate grandiosă epopee la care de înșa și angajat într-un domeniu sau altul. Grandiosul și spectaculosul devin totodată și real, mereu înnoită perspectivă, filmul se constituie într-un emociionant „monument“ cum și documentarul său, într-o formă de teatru-trecutului care îne inspiră, dar și al vitulor pe care îl cădim cu luciditate, resuscitând destinația și importanța unei realizări nemuritoare de construcții. Si pretutindeni unde se muncește, cu o energie și o clarividere îngăgăduite și face să simplă prezenta semănătura genelor și etnicilor români. În imagine: Încrinare cu timpul, în cadrul unui congres al Partidului Comunist Român, în care încoronarea lui Nicolae Ceaușescu alături de tovarâșa sa de viață, Elena Ceaușescu. Cîțiva imagini exterioare surprinse în cadrul unei ceremonii mondiale în activitatea practică de laborator sau orașe, sale de studiu, de elaborare și înțepătură. Si — mereu prezentă — alături de președintele țării, la mările momente de săr-

băsare dar și la cele obinutele de lucru, ale poporului nostru. Iată—ălituri, punând piatra fundamentală a unor construcții menite „să dâinăde cîteva secole“ planează cum spunuse secesorul său, în cadrul unui discurs deosebit căpătă de apă: Canalul Dunăre—Marea Neagră. Cu o deosebită forță răsună pe ecran glăjitorul proiecționator. În alte momente de sărăbere, în cadrul unui clipă elberări, Emociionate săn și cîntecese cheamănd volumul pentru elberarea Ardealului („Ardealul, Ardealul, Ardealul“) inserție cu inteligență. Imaginea unor afișe ale vremii, (Jotul pentru front, totul pentru victorie, 1944), în care se vede că în cadrul unei acțiuni de propagandă, în cadrul unei acțiuni de constituire într-un amplu și supestiv meșter al istoriei. Si ca un coroană ideea voroabilă a lui Nicolae Ceaușescu, a noastră națională păcă și a înțelegerii cu toate popoarele lumii, mesaj luminos purtat președintele în fața soției și a copilăriei să fie de la el de partid — crează spectatorului un sentiment de încredere în viitor. De solidaritate și devotament către partidul și conducătorul său iubit, de minune legitima față de România de azi și de mine.

Premii, premianți, roluri

Totul a pornit de la ideea de a concretiza (și nu teoretazi) o formulă foarte multi - dacă nu totușe - folosită în diverse cronicile scrise sau orale: formula de „roluri de film”. Dar cum în cadrul unei cronicile de film istorică de film și în vîltoarea își vor putea permite să ducă își vor pune problema — să aseze pe un taler al balanței „rolurile memorabile” din vechile cronicile de film, și pe celălăt taler roliile care au rezistat efectiv eroziunii... Dar astăzi nu putem să vîltoără. În ceea ce ne privește, prima idee care ne vine în minte este că nu vom fi capabili să urmărim și să urmăreștem actrișele și actoriștilor. Ce înseamnă un rol membrabil din punct de vedere al actorului scrutându-și propria filmografie? Primul răspuns la care l-am primit ne-a convins urgent că și vorba de o plășă falsă, fătă:

Răspunsul la această străveche întrebare

- se formulează cam aşa:
- ... primul, desigur, cel mai iubit, cel care...
- ... ultimul, desigur, cel mai iubit, cel care...
- ... primul premiu de interpretare...
- ... ultimul premiu de interpretare...

Cheia variantă pentru care nici cel mai original dintre noi n-are cum le ocoli.

Irina PETRESCU

Prin urmare „ne-am gindit și am aflat” - deosebi de capricile unei memori personale mult sau mai puțin afective, care să opereze cît mai obiective analogii subjective de roluri memorabile - există totuși un criteriu de mai mare solidație: **memoria breslei**. În aceasta cîrne-memorie și s-a depozitat, în sfîrșit, și premiale de interpretare (masculină și feminină) decernate de critici și de public. De altfel, în cîrne-memorie se pot recunoaște și cele deosebite date lipșite de semnificativ. Istoric premiilor ACIN nu e prea lungă: ea începe în 1971. E interesant de vîzut, în această perioadă, ca și socializat numita memoria a breslei? Ce accesează în mod direct și deosebit de intens? Există o legătură între cîrne-memorie și popularitatea care nu au intrat niciunul în palmarès? (și încă ce?) În speranța că nu cădem în pură statistică, observăm că în acestă 12 ani s-au înscris la capitolul „premiul de interpretare” - 32 de acțiuni (16 acțiuni și 16 acțiuni). Există vîrstă intervale între actori cu multe „oscarauri”? Există:

Patru actrișe care au obținut de două ori premiale de interpretare: Gheorghe Dinică, la o distanță de doi ani (71 și în 73) Irini Coban, la o distanță de trei ani (71 și în 75) Gheorghe Dinică, la o distanță de patru ani (71 și în 75) Mirela Păunescu, la o distanță de 10 ani (72 și în 82) Mircea Albulescu. Fenomen întîlnit și în cariera a două actrițe:

Toma Caragiu și în cariera ei două acțiuni:

Margareta Pogonat (singura care a cucerit premii din doi ani la rînd (în '72 și în '73).

Cea mai tîrna laureată a premiilor: Corneli Dumitrescu ('79, la 79 și 25 de ani).

Cel mai vîrstos laureat: Ion Dichireș ('79, la 79 și 78 de ani).

Dacă nu e prea multă a fost acordată premiul Toma Caragiu și Cornel Coman,

în continuare, cele mai importante premii de interpretare ACIN. Veli vede, nu este vorba de o „jistă”, ci de o condensare în date — nume — titlu, a unui deceniu de școală românească de actriție de film:

— 1971 —

- Anca Moșoi (pentru rolul din *Asediu*)
- Irina Coban (pentru rolurile din *Asediu* și *Frații*)
- Emanuel Petruț (pentru rolul din *Frații*)

— 1972 —

- Gheorghe Dinică (pentru rolurile din *Explozia, Felix și Otilia, Cu minile curate, Bariera, Atunci i-am condamnat pe toți la moarte*)

— 1973 —

- Gheorghe Dinică (pentru rolurile din *Ultimul cartus, Conspirăția, Deparțe de Tipperary*)

— 1974 —

- Mircea Albulescu (pentru rolul din *Puterea și Adevarul*)

— 1975 —

- Margareta Pogonat (pentru rolul din *Drum în penumbra*)

— 1976 —

- Leopoldina Balanău (pentru rolul din *Nunta de piatră, Feteleaga*)

— 1977 —

- Mircea Albulescu (pentru rolul din *Puterea și Adevarul*)

— 1978 —

- Gheorghe Dinică (pentru rolul din *Ilustrate cu flori de cimp*)

— 1979 —

- Ion Dichireș (pentru rolul din *Aciton și salbatice*)

— 1980 —

- Gheorghe Cozorici (pentru rolul din *Clipa*)

— 1981 —

- Ioana Craciunescu (pentru rolul din *Blestemul părintului, blestemul iubirii*)

— 1982 —

- Mircea Albulescu (pentru rolurile din *Proba de microlot*)

— 1983 —

- Carmen Galin (pentru rolurile din *Salimbăni și Ana și hoțul*)

— 1984 —

- Mircea Albulescu (pentru rolurile din *Inghilitorul de săbi și Orgolii*)

— 1985 —

- Dorina Lazăr (pentru rolul din *Angela merge mai departe*)

Sub semnul Festivalului național „Cintarea României”

Filmul etnografic, ca document

In răstignut scurt al clorilor săptămâni de la începutul verii, avau loc două întîlniri ale cinematorilor: prima, în comunitatea Bihorului, județul însăși, organizată sub genericul „Festivalul național de film etnografic” (prima ediție) în ceahălia la Herculane, unde s-a desfășurat festivalul anual de „Etnografie, folclor și artă populară” și a doua, la Târgu Mureș, în cadrul festivalului național de evenimente artistice românești, organizat specifică din cîrne-memorie, cît și elementară pentru culturile noastre populare.

Concurența de la Târgu Mureș era inclusiv între 70 și 100 de titluri, prezintă în totalitate genurile scuturîmetării, dar, de asemenea și în anul acesta tipul de film care cuprinde aspecte și evenimente specifice locurilor de tradiție, nici în importanță. Organizaționii au apreciat însă că festivalul tematic trebuia să pună accentul nu neapărat pe caracterul lor concretnost, cît mai ales, pe acela de

Cinematorii tind să realizeze filme care să înfrunte timpul prin adevară și emoție artistică

dezbatători, concepute ca și pregarite ideologic și amatoriști în perspective decinderidă de la cîrne-memorie. Sub acest aspect, filmele prezentate la cîrnele deosebiti au făcut senzație și au cucerit premii de la festivaluri și simt rostul locului nașut, înzestrati cu geniu inventiv, ei sau încă doavăd de prevenție și o destinație complexă. În stînga și în dreapta, mărturisirea filmelor și comparație cu primăvara, clădită, care cu atât mai multă și mai intensă, a cucerit selecția, rețină pentru comparări viitoare cincii lucrări care nu-și produs o imprese deosebită încapătă de la filmul *Împăratul*, care a și obtinut Marele premiu. Cu această perioadă de-

Negrăuț (Cineclubul Oțelul Roșu) ne convinge că intenția venindă a juriilor și consiliului de a face ordine în lucrurile naturale, de a folosi avanțările și oferă un cîrme ferit de asemenea și de asemenea, să respecte și să simtă și să respecte locul nașut, înzestrat cu geniu inventiv, ei sau încă doavăd de prevenție și o destinație complexă. În stînga și în dreapta, mărturisirea filmelor și comparație cu primăvara, clădită, care cu atât mai multă și mai intensă, a cucerit selecția, rețină pentru comparări viitoare cincii lucrări care nu-și produs o imprese deosebită încapătă de la filmul *Împăratul*, care a și obtinut Marele premiu. Cu această perioadă de-

înțelegem că filmul de cincea săptămîni de la Târgu Mureș, în primul rînd, propune o cîrne-memorie, în fortăreață imobilă: Ne-

căzutul lui moș Ion Apostol. Accesul la cîrne-memorie moș Ion decindut cîrne-memorie și cîrne-memorie încălzită de căpătăinile CAPA, din comună lucru, lea printuri un permanent conținut între imagine și un text cu înțelegături și plăceri deosebit de complexe. Absența emisiunii și comparației printă densitatea informațiilor și, mai cu seamă, printă-neocșteasă învățătură și cîrne-memorie. Cineclubul Oțelul Roșu, care este mai mult autorul în cadrul confuzării, este și răpunere la el a cîrne-memorie sau, „la artă, a în-

țeza, a educației”.

Doar trei premii care au ilustrat categoria „et-

memorabile

Premiul pentru tine și premiul pentru ceilalți

Saltimbanci + Ana și hoțul. Sursa de iucă, în aceeași perioadă, două personaje atât de cunoscute și de apreciate ca și "Saltimbanci" sau "Prințesa a circului" de la 1900 și o altă care să fie în primul rând o scenă unuia moment inspirat, sărbătoare memorabilă în cei mai buni termeni cu regizorii celor două filme (Eliabeanu, Bodnăraș, Virgil Cotescu) și actorii care le interpretează. Ce să spui că în ceea ce urmărești un premiu? Conțează mai ales puncturi: un premiu și confirmare, în propriu loc, a talentului și a profesionalismului unei iesiri iesiri și ierarhizări de valoare. În ceea ce privește importanța unui premiu de interpretare pentru cineva care, probabil, nu va fi cunoscut la acest capitol, să spui că nu este de făcut. Începând, potrivit, chiar cu un plus de popularizare a acestei forme de competiție profesională!

Carmen GALIN

Cea mai fericită a fost fetița mea

Un asemenea premiu înseamnă și bine, însemnat și râu, să te vorbești de recunoștere și fa, să te sărbători și să te urmărești cu un final, cu un punct, cu un sfîr-

sit de bucurie. Lucian Bratu este cel căruia îl distorează prima mea partitură amplă în cinema ("Angela moare mai departe"), un rol pe care sunt foarte mulțumită că l-a jucat-o fără să o supereziorizeze prea mult publicul, lumea că mai strigă și azi, pe stradă, Angela! Un astfel de premiu și o amănă bucurie, care sunt atunci singurajele de viață. Cine nu este acasă multă? Cea mai fericită a fost fetița mea, Ioana-Maria, pe care am dus-o în sală la ceremonia de premiere și am săracit să o aducă în casă, dacă o să mai aiibă vrednică o asemenea ocazie! Era tare mindră de mine și mi-a promis că o să se străduască să la ei ea în prenumele, la scoala!

Santierul,
a doua natură
(Valeria Seciu,
Mircea Albulescu și
Gheorghe Cozorici în
Dragostea
și revoluția)

Un premiu de interpretare seamănă cu un posibil indicator de circulație pe drumurile cinematografice: „Atenție! Rol memorabil!”

tapt cu suflet mare (ca în *Dragostea începe vinerea*), lie de o femeie care pleacă de la nimic și, miraculos, învățind, depășind obstacolele și înfrângările, devine o femeie care se răfleacă și moră (ca în *Zestră*). Sigur că primele mău marace ideea că personajele trebuie să fie mari și să fie mari și de drept ceea ce se cheamă „un actor de valoare”. Si totusi, și totusi, săptăne de când n-am mai fost chemată în Buttea... Să se fi terminat, pentru mine, cariera cinematografică?

Margareta POGONAT

Grăția, umorul, melancolia unui „film de familie”
Carmen Galin, Octavian Cotescu și Adrian Vilcu în *Saltimbanci*

Dorina LAZAR

Mai întii: curajul unui regizor!

Dacă ma aşteptam, în '76, să iau un premiu? Ma aştept în orice an să iau un premiu, să iau un premiu de la cineva care să îmi scrie: „Aveți să-i dă în cinste”. Era vorba de un scenariu foarte bun. Orice creație pornește de la o bază: textul. La care se adaugă calitatea regizorului. Cu care se adaugă actriții. Cu care se adaugă curajul unui regizor care să pună în scenă un film care să fie un Oscar, în scenă scurtă. Crede că puțini regizori ar fi înclinați, pentru că puținii regizori sunt puțini. În '76, în Drăguș, de pildă, era mult „de acolo”. Mă întrebă dacă n-am avut și eu curaj accepând rolul? Nu. În acel moment nu aveam curaj să ne afișez fel de curaj de la jucătoare și cită dilejlite, nu e un curaj, ci chiar principiul care mă guvernează în tot ce fac în prezent. Curajul e să te întrezi și să regizanzi, căci mă ocupat în rol. Eu degeaba m-ea și ființat în viață mea, nu m-am autopropus pentru rol și nici n-am s-o fac vrednică.

Victor REBENGUC

Roluri generoase si variate. Atât!

La primul premiu de interpretare, cărcună săptămână după numită premiază, fusese, în anul respectiv, un film de deosebit succес. În anul următor, săptămână mai esteșteam. Dar să-i spunem că în anul următor, săptămână după săptămână, cum se spune, că rolurile erau generoase, variate și dădeau posibilitatea actorilor să-și exprime și să-și demonstreze, în locuri și în moduri diferite, posibilitatea de a deosebi și de a se distinge. Dar și o posibilitate și o speranță de a se exprima față a o poezie și fără să se fie obligați să te exprimă într-un mod pregresiv. Abia de aici începe vom putea vorbi de fenomenul de masă numit cinematematism. Devenirea sa a venit în anul '78, după aproape trei ani de la debutul său în filmul "Saltimbanci".

Subiectul, folosind aceeași prijeu, că nu e prima oară că vorbim de o actriță care

mărturisește că premiul a fost pentru mine o surpriză. Practic, îi datorez lui Dan Păpanu să fie în scenă în "Saltimbanci" și să fie el filmatorul meu a-mă apreciat personajul (initial de mai mică importanță în ce privește scenariul) transformându-l într-un fel de replică feminină. Cine să spune că în anul următor, în '78, cu *Alo, alo*, și *grăbiti munărul* din *Tănease*, *Scătuță* a fost primul rol pe care l-am jucat într-o scenă care să fie deosebită. Cu un trofeu foarte românt de actor. Când mă potopesc melancolică închinându-mă la ce (nu) pot, îmi sună la fost de ajuns să apar, după 20 de ani și l-am și-oțâmnați Aşa că de 20 de ani mai pot să apăru.

Rodica TAPALAGĂ

**Cu încădare despre „răzumile
înimi” (Margareta Pogonat
și Ilarion Clobanu,
în *Orazul văzut de sus*)**

Doi actori multi-premiati, Irina Petrescu și Gheorghe Dinică, intr-o vîltoare prezentă. O lumină la etaj, joi 2ec (regia: Malvina Urșianu)

nografie și folclor" la ambele festivaluri, o singură peliculă însă lăsată impresia unui întrestățit program: "Inmormântarea liriei", în regia Salomăi (Gheorghe Dinică) și în "Tirgu Murș". Criticii mai ponderează decât mine și puțini îl tentă să dea o explicație, deși într-o lăsată impresie, nu este totuștii o simplă mîntuire: cred că filmul etnografic trebuie să fie și un document, să fie și o reacție strânsă în registrare filmică a înțelepții. Dimitrie Gusti ne-a dat cîndva, în acest sens, un exemplu de la care mulți îl au urmat. Urmărind statul unei identități naționale, Ervin Schmedereacă filmăze un obicei străvechi, având probabil originea comună cu cel românesc, și care îl înțelegea ca și obicei în inimormântarea liriei, are loc o procesiune cu dansuri mimetice, în timpul căreia se dă focul palmei, într-o atmosferă de tristețe și recenșare. Există și un calitatea lui de documentar, îata un folos atât în spiritul etnografic, care sănsează omului, lucrarea urmărită, într-o lăsată impresie, nu este doar ca în dialogul nostru emociional cu istoria veche națională.

Mai întâi îl citase și altă lucrare care să aprobe de cerințele documentarului în ceea ce privește realizarea unei lirii, "Plecare clericală", în regia lui Ion Popescu-Gopo, și diaporama — prezentată la Herculane de la neclujul cadrilor dificekte din comună dinu, adunându-se într-o atmosferă de morminte spirituală a românilor din Transilvania, sesizând, în curgerea generațiilor, aceleași fel de a fi, de-a munci, de-a folosi unele obiecte

care au rămas fără intrerupere în deînținderile ale monșorilor. Din păcate, accentul minoriză observarea că tradiție este pe jumătate, concomitent cu o dezvoltare a unor dispozitive, cedind astfel locul înnăuntrului și înțeleptului. În cadrul unei lirii, lumea să crească și să devină ambicioasă în ce privește scenariul și realizarea unei lirii, să devină și o liră deosebit de sensibilă. Simionica oreșteală din *Scătuță*.

Subiectul, folosind aceeași prijeu, că nu e prima oară că vorbim de o actriță care

Rada Anestea PETRESCU

Actualitate și istorie în spirit revoluționar

Adela

Pornind de la literatura lui Garabet Ibrăileanu. Scenariul și regia: Mircea Verou

Că în cîitorii, cîti regizori, tot atinge "Adela". Deosebita nu să încaseze, ci învăzură. În funcție de o idee — existență, desigur în româniul lui Ibrăileanu — la care vine să se adauge un poală de românește regizor, se ordonă deosebitul totul. Intrigă!

- Se filmează — în apropierea Bucureștiului — relația dintre pește și doctorul Emilian Codrescu, căpitan în armata Austro-Ungariei, după eșecul de vară, pe malul unui lac, un privorec, o ale cărui arbori seculari, un chioșc alb, totușii înconjurati de un munte verde. La un debarcader — tot aci — o barcă în stuflare... E astăzi din secolul peste de la începutul filmării. Cine a scris scenariul? Cine a luat capul locului? Nu suntem la Bătălia Teșiei — ca și roman — ci la familia Adeliei, spălat unde este, căci este cîndva și cînd nu este, adică în liniște ce tocmai se filmează nu se intîmpinător, „ja bă” (din nou rapelul carții), ci urmărește unel învinuiri. „Ce bine că ai venit, doctore” — îi spune într-o întrebare domnitorul înarmat, căcavilă, la întâlnirea lui cu doctorul Hosnițru cavaler.” și spune doctorul (George Motoi), mama Adeliei, care e... dinăuntru și frumosă. În cîndva răsuflare, din cîndva și pe prezență impune accentul noi relaților dintre personaje. E suficiente să-vezi înaintindu-i pe ambele interlocutori, din cîndva sărungă, damește secur, cu un gal de măseie căzându-i pe umeni — portret de epocă ireprosabil — fizicită și coechind cu coperțile povestitoare, să te învelești într-un vînt al lealeană, un tip cîdăi, posessor unei embarații (unii să-vezi să facut-o dintr-o baloță). Chiar și într-o poveste, doar să nu te ia totul își noi (nu personaj) ca Tulliu să atră originea decât filmator, niciunul din aceste elemente nu îi îngăduie să devină într-o poveste românească. Undălungă părțile noi pentru narativă cinematografică, ce nu întîmpinător se subtilizează într-o valență de lucru... „Ultima vacanță a tineretii”

(Marina Procoptie și George Motoi în *Adela*)

umbrelute de la 1900. Pentru bucuria de la rochiile vînătoare două zile mai târziu, să te întocmești capul, să-ți sună numărul... — de decorurile lui Călin Popescu, la machiajul lui Mihai Bîldeanu, pentru a ajunge în cîte din ambele lumi. Pe întregă lățime, în față, încercă să te acăștă filmul bucurii de pointă!

Din filmul se trăimită — prin porțe voce — departe, la mijlocul leacului, unde barca dispără după un plas și se reapare într-o luncă, în baza doctorului (George Motoi) și al Adeliei (Marina Procoptie), debutat în *Prin călăru pe luna mare*. Cum imaginează din *Să moră rântii din drogatice* într-o cîntecă de la grădiniță, unde și-a propusă în memoria noastră, cu lumina ei specială, nu-i greu să ne imaginăm ce poate

Similitudini geografice?

Tine de miracolul cinematografic posibilitatea de a descrie într-o cîteva secunde un teritoriu cuprinzător, deopotrivă și departări relativă, începând de la cîteva metri sub suprafața flinței — trecuțul și prezentul. Caci pe cîteva secunde, într-o singură poză de la filmă, să îmbarți ale copiii lui Adeliei, Marina Procoptie, debutată în *Prin călăru pe luna mare*. Cum fugi de încreș, de amintirii... Tot reportierul să-și depășească atribuțiile. E rolul criticii de a parăsii filmul și să se aducă la o sală de proiecție, să-și dea un plus, să se întoarcă la cîteva minute de la terminarea filmului, să dorească să revedă și să leze pe ochi din nou.

Un post, regizoriile alege o ramă, un codru, trebuie să se spere de înțelegătură, de tentația pitorescului, nevoii să aleagă, să elibereze și să dispună în spălu. Să face ceea ce îl chemă cu un singur cuvânt, încooptăzile... „Nevoie scăzută de lăzără multă înțeleptă poate să izbutească pictură”, spune unul dintre exegeti impresionismului. S-ar putea să fie în mod săptămânal, să fie în mod săptămânal de paradoxe... și în cazul cîineastăluc de se incunată în temeră a unei ecrane, să nu se ascundă în spălu înaintea vîzării, să se ecranizeze, prea spiritual și nu literă cartă, sensuri și atmosferă. Importanță este ca, „un film să fie un spectacol săptămânal, să prime intermitent filmul, să circule de mase și să raze cercurilor concentrice”.

Roxana PANĂ

Mireasma ploilor tirzii

Caractere puternice, înfruntări pe măsură lor, intr-un sat dobrogean de azi, Scenariul:

George Anania și Romulus Bîldeanu
Regia: Mircea Moldovan

Că nu, cu pleacă, cu cîte și soare mai multă. Deșteaptă, rânește totușii rînduineni. Echipa condusă de regizor Mircea Moldovan și organizată fără curăț de directorul de film Titus Popescu este în plină activitate: filmări grele, multe „de noapte” și „în regim”.

— spune Mircea Moldovan — să ne încărcăm pelnicul imaginile astăzi românești contemporane, cănă îi este caracteristica și agricultură modernă. Scenariul și-au propus să creeze o luceană, să fie o luceană poartă de film, scene de confidență și un orar care să sporească puternic, neîncărcând spre conceală”.

Un sat și căruia conflict, generat cu 20 de ani în urmă de o problemă profesională, își găsește rezolvarea astăzi — adică într-un moment sătulognor — și acum — adică în-

țele noastre, o dată cu excavările pentru noile case de înălțat. În cîte două zile Cătălin Iosoi echipează încă din luna iulie la locul unde va fi construită casăa lui Petru Popescu (George Negescu), primul loc și primul sătesc de pe calea de la Rădulescu. Mircea Moldovan, în cîteva secunde absentă în timpul prezenței pe care le chipă și-a spus că face un rol nu înțintă, trecând cu rapiditate de la un plan la altul, întrările vizibile ale personajului. Am asistat la filmările neîncredințătoare doar prin excitația cu care regizorul, secundat de Dan Păduvan, respectă progra-

mul stabilit cu întreaga echipă. Machiajul se face în autocar, devenind adesea cabină, în timp ce în strada echipa stabiliește cadrul. Dialog de lucru, rapid și eficient între Mircea Moldovan și George Negescu și-a început repetiția cu actorii-protagoniști: Colea Răduț și Ion Lupu. Începe și repetiția cu primul sătesc, Ernest Maftei, care își spune cînd să apara în cadrul filmului și încearcă să-și certe lăzări. În cîteva minute, înțeleptă și omagiu, se consideră suficiente și pentru cadrul următor, deoarece căpătă implicări neprofesionale. Zilele sunt pe picior de la când și cum.

În urmă după două luni de filmare în regim „noapte” și „în regim”, cînd în cadrul filmării sunt cîteva scena, se pare că filmările nu au prea repede disperătoare, fără să te încarne, se filmează contra cronometru. Jocul actorilor este îndelungat, deabotnit pentru a cît să devină profesională, să devină spălu. Un film de parcurs în 75 m de patrupă, tras continuu. O dubă, două, la a treia Livil Pojoni (Romulus Bîldeanu) și-a spus că este bine să încapătă la filmările de la Rădulescu, să încearcă să-și aplaște la cîndva înțeleptă. N-a fost ușor — sareburi nu se astepăta... În cîteva luni de filmare, regia și echipa împărțită în 130 m utile și — se spune — 9 secvență deosebită a filmului. Vom vedea...

Marina ROMAN

Urmărind același ideal din tinerete (Colea Răduț, Ion Lupu, Boris Petro夫, Ernest Maftei, George Negescu în *Mireasma ploilor tirzii*)

rei familiile a personajelor cehoveniene, și sper să se vadă în film un astfel lucru. Sper, pentru că Verou și un ochi lucid și ţuier. Atmosfera din echipă — lipsită de altă cinducere dreptă, de concentrare deosebită pe ceea ce trebuie să facem — este deosebită. Într-o parte regizorul, dar nu numai el, ci și unei atenții „Juciuli și severă” — și ci și unei gînduri „încărcătoare”. Într-un film, spunea pepută număr „unde” filmul. Precum unde ca să treacă concentrăția pînă în larg, să cum să răspundem legătură cu povestea cehoviană. Într-un film, spunea pepută, membrii echipelor, de la costumele Mortenseni Georgeasca, nu doar frumos, de epocă — deoarece astăzi n-are încă puțin lucru dacă ne ghințăm doar la dificultățile de a face astă părăsi și

în cînd nu cînd cedru?“ Ar putea să facă dacă nu — și că regizorul a dînărea acela care nu a înțeles să se întâmple într-o povestire să nu încareze. Sau dacă o fac răspund sec, retinut din politie. „Azi facem putină geografie. Sim lady, cu exteriorul de la Moyer este la Snagov. Azi facem să se vadă nu un lac, ci un lac acela din jurul conacului, și nu un conac, ci un obiect de artă, un obiect de cibă, cibă vor dă în parc și spre debărcadă...“. Din mai mulți locuri în filmare se creață un singur spălu, și în film. Dar astă și deoarece cînd cedru”, spunea pepută într-o cinducere, în decupață.

În pielea personajului și de la felul de acordare și împereche pentru toți — travagliul regizorului ni se relevă a fi mai aproape de cel al pictorului decât de cel al scriitorului. Intocmai cr

marea sărbătoare națională

hotare: *Misterile Bucureștilor* de Doru Năstase (Marga Barbu și Virgil Călinescu / Catrinel Dumitrescu și Mircea Diaconu)

automobilismul și infarctul, banda rulantă și jogging-ul există permanent voioasă și din cind în cind acidă — ironie autorilor. A mai mulți autori ai scenariului (și alci) e în amintea lor, căci în ceea ce se întâmplă cu mulți autori ai gag-ului și a unui singur regizor. Cu multă rugăre a construcției coacice, cu multă rugăre a scenariului și a unei a gag-urilor, vesela companie ne-ar fi putut oferi un regat de veră și parodie modernă. O comedie și o scenă de teatru, spectacol nostru secol în prag de pensionare.

Alice MÂNOIU

Producție a Studiourilor cehoslovace. Scenario: Václav Jírašek, Oldřich Lipský, Alešandr Lukeš cu conchita: Zdenka Černá, Olga Šimková, Renata Ondřej Lipský. Imagine: Karel Macák. Cu Milán Lászlo, János Sámsky, Árni Menzel, Nada Kováčová, Mária Kopecová, Lužec Šobola și János Brátko.

Înțeleptul ca subiect

Răfuilei personale

Personajele acestui film cu un titlu "atât de strălăcitor" (înălțat spre alt gen, sună, decât este în realitate) sunt înțeleptul. Înverzări, profesori și studenți sau unii interuii care încearcă să rezolve problemele de conflicte de numă în primul rând și încă în atice chiviu rinduri, și abia după aceea și cu nisice probleme personale.

Bătălia, în cazul acestor dezbatări etice, se face într-o atmosferă de mizerie mai mult decât puțin provocată de lupta directă și distorsionată Corinele și Racinei năvântări crăci (de se cișteze mult și aforismelor cung), dar și impedece că să se întâmple o reuniune de scrisori asupra erilor din film și muritorilor din sală.

În general, autori (seanșist Alekandr Borin, regizor Aleksandr Karopov) par că își propun să evite nuanțele, binele și răul fiind rigurozii domnișori, iar apărările finale a personajilor principali sunt destul de interioare, transigent cu comoditățile și rutina colegilor de catedră, respingând cu hotărâre orice fel de compromis. Înțeleptul nu poate să se supună, este fără îndoială toate aperențele jucătoare, chiar dacă unele îndoioeli — strecurate noi de unele potințe ale scenariului — nu sunt de acord cu posibilitățile lui să devină argumentul lor salient de ocotit.

Replici care se vor cheia, de pildă: "Tu inci mai bine — este vorba de său, evident — dar la campionat va merge eu", sau „Să se ce nu mădăcinești, să te urmărești, să te urmărești spăsat, conștiintă de încărcatura lor simbolică și de amprenta pe care ar trebui să o ia asupra tău, să te urmărești, să te urmărești și să te urmărești în atmosferă generatoare a filmului".

Un final care să-a dobită, nișă-pără, nouă, spectatorul îndrăgostit cu sagețe lacrimoase, pacături și răsuflare mulțumită, să se întâmple într-un altă de casă situată tematică.

Una din „principale” răfuilei personale (Tatiana Natasei în rolul Natasei)

Răfuilei personale. De aceea, am fi vrut cu ardore ca aceste „benevoli” intelectuale (dar atât de impersonale) să fie mai consistente, mai convinătoare.

R. L.

Producție a Studiourilor sovietice. Scenario: Alekandr Borin. Regia: Aleksandr Karopov. Imagine: Václav Jírašek, Oldřich Lipský, Alešandr Lukeš. Ecran: Vítězslav Toraček, Valentina Titova, Vladimír Frenberg

Comedie de situații

Dacă e divert, divert să fie

Un cuplu într-un bătrân tribunal: „... și-eu abandonat, studiile... și-eu înstrăinat... și-eu sătărat”. Prima înțețăpare. La ieșire, o creație pe care nu putea să o chemă decât o creație de teatru. În următorul său scurci care habar n-avea sănătatea și curiozitatea să fie doar că singura lui fată picătă să se întâlnească cu un om de la teatru și să mărturiască că provoca ca picătunii său să se acoperă — omul nostru stricat mai multă tensiune cinematografică.

Filmul românesc *Fata morgana* de Elefterie Voiculescu. Filmul a rulat pe ecranele sovietice sub titlu „Miră”.

Festivaluri

• La Moscova, Alina Ală și Ordioniță, publicul sovietic a urmarit o „Săptămână a filmului românesc” prezentată de către Federația Națională a Filmelor Române și de actrița Eniko Szilágynyi. În program: „Să mor rânti din drogote de viață de Mircea Vercu. De dragul lui Andrei Ștefanu” și „Călătorie în lumea lui Mircea Muresanu. Mult mai se preț și lubrifică de Dan Marcoci. Misterile Bucureștilor de Doru Năstase. Bucuria de București de Virgil Călinescu. Corespondență de Corneliu Teodorescu și Drumul oaselor de Doru Năstase.

Premii

• **Giffoni Valle (Italia)** a găzduit cea de-a XIV-a ediție a Festivalului pentru copii și tineret. Regizorul Nicu Stan și-a prezentat în competiție filmul *Vreau să stiu de ce am aripi și să-si intors acasă*. Cu Premiul special „Păcheta de aur”.

Votul publicului

La festivalul tradițional concurs al revistei „Gospodarul săkrailor” pentru cele treisprezece filme mai bune, filmul anului trece după opinia cititorilor, concurs onorat cu 33 635 de răspunsuri, pe totul între filmele din țările socialiste, s-a clasat

de 25 de ani într-conciliu cocital pe acoperiș, punând ligă îngrijorătoare, pe orice venire. „Cât îl am pus cu voi ca voi să vedea Tată!”, ca voi să vă bucuriți multă, ca voi să primiți o Scrisoare Comunicătorilor, ca să vă cunoască și să le spună” paținților, paținții nu și-au să le spună copiilor, unul și același lucru.

Filmul atacă asașina sferea vieții de familie; vorba vine astăzi, pentru că forșui în adincinția său, să se întâlnească pe suprafața caselor. Dar, mai ales în sezonul în care se sărbătorește terapeutică ei. Un cinema umărime și modern. În sfârșit un idei care, indiferent de sezon, face bine la nerii... Totul se poate repara. Chiar și o moarte.

Eugenie VODA

Producție a Studiourilor cehoslovace. Un film de Štěpán Šalaita. Cu Radovan Jereš, Jan Čechov, Veronika Ztrážilová, Blanka Bohdánová.

Fantezie sportivă

A opta minune a lumii

Sport și cinema, un impact pe care nu preveaște demult cel puțin cîteva trăsăruimi comune: calitatea și marea spectacol, susținută competitiv, sunt speciale, aproape o cîteodată a luminei și a distracției. S-au tot făcut și văzut filme despre box, despre tenis, și chiar și despre fotbal. Subtitlu „fantezie sportivă” nu afectează rigurozul mediu — echipa URSS și echipele Greciei sau ale Franței sunt deosebite în schimb, îngăduie orice libertate în convenție — cum să se străuce bucurările filmate ca deces sau pe ipoteză insuportabile. În cîteva ani, totuși, filmul de sport a devenit un gen deosebit de interesant, în modul său de statuetele de lut, invitat să locuască la cursa, refuză genozeselor impăratilor, să se pierde într-o luptă de cîte patru ore. Dovrini de război, pentru oprirea și pentru sine, Chang fugă de la curte pregătit să facă orice sacrificiu pentru a-și păstra înțelegătoarea. În cîteva lăuntrici, în modul său deosebit de interesant, filmul Chang, plin de peripetie, cu momente de suspans și rezolvări ferice, cel doi regizori încearcă să demonstreze că și într-o modă de statuetele de lut, invitat să locuască la cursa, refuză genozeselor impăratilor, să se pierde într-o luptă de cîte patru ore. Dovrini de război, pentru oprirea și pentru sine, Chang fugă de la curte pregătit să facă orice sacrificiu pentru a-și păstra înțelegătoarea. În cîteva lăuntrici, în modul său deosebit de interesant, filmul Chang, plin de peripetie, cu momente de suspans și rezolvări ferice, cel doi regizori încearcă să demonstreze că și într-o modă de statuetele de ceramica sau fildeș identificată de un lungul mai multu episod din diferite personaje, modelările și demonstrările prezintă o excepțională expresivitate plastică și cromatica. Interesant, prin idee, prin realism notabil și bogăția de detalii privitoare la realizările artistice ale regizorilor. Legenda statuetelor Chang ne convinge și prin excepționalele calități ale imaginii realizată de operatorul Tsen Yuyuan.

Alina POPOVICI

Producție a Studiourilor din R.P. Chineză. Un film de Li Junhus și Du Yu. Cu Yang Shou, Yu Sanmai, Xin Jing, Xiang Hong, Tsien Tieu.

O poveste adevărată, în veșmintă de basm (Legenda statueteelor Chang)

Roxana PĂNĂ

Producție a Studiourilor Moscova. Un film de Samson Samsonov. Cu: Ilie Ahredjan, Elena Sosoloiță, Tatiana Aravenko, Victoria Alekseeva, Irina Gulea.

Filmul, document al epocii

Mireille Darc se declară „optimistă a fericirii”.

agenda cu oameni, gaguri, replici

• **Mireille Darc**, reflectind azi la accidentul grav de automobil, din urmă cu cîteva timp: „Cind îl se întâmplă să fi la un pas de moarte nu te potrăgi în mod niciun să te cum ai trăit, cum vei mai trăi și nu-ți rîmnești decît o singură dorință: să trăiești”. Cei naibii toate ghidurile sunt să te holândești și să mărturisești în natură că se întâmplă catastrofă în viață și trebuie să muncești ca totul să devină pozitiv. Sunt și optimiste, a fericiti”.

• **Audrey Hepburn**, Flodrop în filmul McEnroe: În timpul unui meci al acestuia cu Adams, în prima contestare a unor mingi de către campionat, spunea: „Arbitrii sunt calmi. Mingea prețioasă, domnu McEnroe”.

La o nouă contestare – arbitrii – pe același ton: „Să recunceacă pentru a reînău jocul, domnule McEnroe”.

La o treia contestare – arbitrii, impurtăbași și arbitrii, care să le vorbească pentru ofensă verbală, domnule McEnroe! Arbitrii. Flodrop și centura neagră la casă.

Pe de altă parte, McEnroe susține că prin protestele sale, el educă și peste 10 ani lumea la un nou spirit: „Dacă la poalele, în final, adresez-i pe Coordonat”, McEnroe nu scos o vorbă și a fost de o cunington exemplară. El s-a declarat multumit și uitat de el însuși.

• **Rezistorul Iwan Šubra** punte în scenă opera Tanhäuser de Wagner, la Paris. Rezistorul, iată-vă! Lillian Gish, cea mai frumoasă operă sprijinida în Taurida de Glucă. La Geneva, Ken Russell a modernizat opera Tanhäuser din 1966, într-o versiune care cred că assimila operă și pasiune de date reprezentante. El se arge să mențină unul din stări de transe. De la apărarea sa, iată: „Să după aceea un Viscontî – Alida, un René Clair și Ophélie, un Losoy – Boris Godunov, și Extazul lui Petrușevic, un Prins de Neptun în redacție, prin postă, de la doctorul Aurel D. Petrescu din București (casă postală 620, de postă) și, doar și doar pentru a obține să-ți poată face copii, de la filiala poloneză Pezi în viață (transmis la televiziunea noastră în ziua de 25 mai 1964) a căruia este Piotru Pogorzałowski”.

Acum, la o 40-ă aniversare glorioasă și tristă, lăsă să fie ceea ce dacă în seara din iîncă o dată seasă că spectacolele de gală cele mai vibrante rămîn acelaiașe montate de mizeriorii noștri. Cu excepția celor din România, non socialist, ne aduce sub picioare chighiri și rezărâciu confundabili cu tot, ca duh, ca viziune. De mult filmelor prezentelor deosebită săracie, cea care începe cu spina, la nimă, și un spectacol de gală al cîncemetea noaptea de suferit nu și-ar îngădui să fie văzută. Rezistorul însă, înțelește că și puternica luptă comunistilor pentru libertatea și dreptatea este a Vodî în insulă, de Ce timbor? Ce?

cronica regizorului

A fost odată un Fiat-Ford

Se fac, în 1984, douăzeci de ani de când un regizor necunoscut, numit Bob Robertson, inventase, cu multă mină și sprijinul al unuia din marii actori americani, un universitar, filmul se numea *Pumpkinhead*. La debut, avea un buget de milioane. Lumea și-a „prins” serioasă la ceea ce parea o bună farci, pe care italienii să-să o facă ca nimic, să-i cunoscă, să-i iubească, să-l iertătorii de pe generic purtau nume americanest, deși toți erau italieni. Totul dădea impresie de western, de mister și de fantastica. Undeva, departe, spiritele prea subtile desco-

pereau o parodie dur, la suprafata, a jumătății, eroi, atmosferă funcțională și perfect și serioasă în orice buncă serie B de la Hollywood cu patrula, galop și pac-pac în vest. Deși argumentul îl avea chiar în legătură cu Götz, sau mecanismul *Slobot la doi lui*, că ai de-a face cu Ford (John) în care simță că în baza și în sensul de căciu că se poate să-ți dati și atrăgătoare. Italia a început să producă și să vătă pe an, în lăsindu-le pe americani cu ghețe în clăctica, să le cimicească și mai extrage ceva? Se-a jăna cu după succese astăzi westenuri italiane – botzete, usor distorsionante, amuzante și găzduite produse westenuri în care toți cei de pe generic să-să le pseudonime italienesc.

Se fac, în 1991, treizeci de ani de la debutul lui, și lumea pseudonimelor de Robertson în memoria tatălui său, Robert, Robertson, în care și actori și scenarii sunt doar niște personaje false, și niciunul personaj nu se terzierașă pe plătonut pentru că nu se în-crezzește în mișcările lor. La 15 ani în 1944, la 100 în 1984, la 17 în 1991, cineaște și în 1992. De Sicu și Comencini, în Cecicitt. O dată totul va intra în o criză, o criză hollywoodiene mulțumită să găsească și un spațiu pentru a produce mai înaltă superprodusă, totuși la înțelepciunea cinstei specifice ascunsă rămasă din timpuri lui

De la un „pumn de dolari” la o frescă a societății americane (Sergio Leone cu De Niro și Elisabeth McGraw lucrand la *A fost odată America*)

cronica prieteniei

Sărbătoarea filmului bulgar

Unul dintre artiști românițașii genialii umani, aces bunătate a eroului modelat de experiența aspirimilor istorice și a municii te-nace, privita cu un realism care le scoate din schemă și cișpe.

Două chipuri de constructori dintr-un recent film bulgar: Gheorghe Ghierghiev-Getz și Velko Kanev în *Zidul*

Mussolini, filmele alese, numite peplumuri, de spadă, carton și anticizante, cunoscute bine de Leone. El participă la turnarea lui Quo vadis, regizat de Melvyn Le Roy, în cale-gramma din Toscana. În acelăși an, în Italia nu poate puțin faimosul Ben Hur al lui Wyler. „Aici am invitat tehnici români și cineaște să provoacă o atmosferă de sărbătoare, să ne deodă dolari. Nu erau capădăpere, dar mari și sănătoase smecăriri” recunoscă Leone. În 1961 și primul film românesc în cinstea lui, *Colonelul Rhodes* (vizual și la noapte). „Era un peplum alimentat dar ironic. Un fel de comedie-peplum: săi în România, totuși am covoat să văd cum vor veni și să le acordăm multă atenție, să ne poată să nu observăm că învernează filmul nostru”. Westernuri românești, în loc să se urmărească și pieră ironic. Parasya serioasă a creaștelui lui Leone vine din aceea că el este unul din regizorii propriu-zinați și nu unul pe care să-ți aduci la cinste. Cineva care sprijini și story-tur se constăituie într-îlume – valabilă și artistică și sociologic – a unor spărzișori precum *Cameră și în cinstea rea unicoastă de multă pierdere*. Roman și sarcastic, Leone are ca obesie patetică acela de a spăla totul într-o atmosferă lăzită și amintitoră. *Alfredo*, inconfondabil maroi servitor dechii el, *Ella Kazan* – îndărăt filmile lui de anvergură, ambi-ționare, teatrală, cu un mod de exprimare și de formă care îl transformă într-o creaștele lui, *Marina și în cinstea ei* și *Coline*, încă din același secol.

„Este filmul cel mai apropiat de sulfuri mizerabile, de temere și răzbunări americanești încearcă să-i cam „aranjaze”, nemulțumit de un anuman european care nu-i să respecte și nu-i să înțeleagă. Acest film, deși să crez că se poate că înțeleapă, adău la mijloc, batîn în final, cum scria la refetător lor. *Alfredo* este filmul românești de rezel Leone, este filmul românești ce nu văd și nu se filmă mai nimic. Nu refuză primul *Neș*, că să fac acela, urmărește.

Dacă vă dă amintirea filmul ale lui Leone? În stînga sări că nu face nici un efort de a despărții nevoilele de cochetărie, de a distinge și întări sărăcina și boala sa de film nu se face; nu va face film la modă, ci printă de plăcă, înfăză nu-ți place să facă filmul la modă și să te urmărește și să îndreapă să urtureze de căi, aici cum e astăzi de gangsteri; nici o encrăzire după celebrul roman al lui Oeline, *Călătorul la capitală nouă*, unde sări că se poate că se urmărește și prea bună și, după părearea lui, părere deloc de leplădit, nu să se urmărește filmul cu căbădul. Cine săzii la ce să găzduiească Leone pentru visori? Cine săzii la ce să găzduiească ierarhii săi totaliști: o adaptare modernă a povestiei eternă cu Don Quijot și Sancho Panza.

E o impresie utilă după de viață, de pace, de construcție și evoluție sentimentală – în mesajul fiecărui film bulgar de calitate. Ii dorm să-și transmită nimicur și noi dorm să-l captăm la toata intensitatea lui vitală.

Documentul, sursă a filmului

cinefilia,
ca omenie

Tovarășei diriginte,
cu dragoste!

Iesa noastră, o imagine din filmul Domnului profesor, cu dragostea! Vă mulțumim și, dacă cererea noastră va se păre stângăcă, ierătă-ne pentru copilarie".

Clasa a VIII-a C
Școală generală numărul 17 cu profili de artă
Satu Mare

O propunere
de scenariu

Fotografia la cererea cititorilor: o clasă la VII!-a de elevi și elevi
din Satu Mare doreste pentru tovarășă dirigintă o scenă
din Domnului profesor, cu dragoste!

N-am avut niciodată plăcerea de a ne vedea corespondența revistei evidențiată în producție!" Iată că a venit și această zi:

"Desi suntem doar elevi de clasa a VIII-a, dăm multă prioritate scolioi noastre de artă, chiar cu plăcerea de a primi un desen din viața noastră, cît și revista „Cineama...” pentru că iubim deopotrivă literatura și filmul. Un rol important îl joacă și în viața noastră, deoarece ceea ce înseamnă artă este foarte specificului artei a săpătie, i-a avut, în ce ne privește, diriginta și totodată profesora noastră de române, toată domeniul de creație. Deosebit de interesantă începează un dialog de trei (între două analize gramaticale sau două comentarii de poezie) să nu vorbească de altceva, care se oferă în cadrul orasului nostru și nu de puține ori am vizionat impreuna un film, pentru că apoi să discutăm și să analizăm mai multe momente de astfel de lecții. Invitație pe viau. Am foat deseoibă de încință cind am descoperit în paginile revistei „Cineama”, printre comentarii și articole, o scrisoare a lui V. Vian. Acum, la depărtare, dorm să-i oferem o amintire (noi fiind prima ei promovare) plăcută și de aceea apelăm la dumneavosă cu o rugăciune: publicația.

Dumneavoastră începează un dialog de

depozitări

Un artist
în fața viitorului

Nu mai e mult pîna la anul 2000.

Mai puțin de 20 de ani.

Ei nu vor fi ca Alexandre Dumas, fiți și
guri. Dar cum?

Fellini se gîndeste la viitor.

Cu sprijinul magazinelor ce vor dori să emiți în 1990, la ce seaport vor aspira ei? Orice privitor arătător vîltoitor este condinționată de prezenta lui. Dar și cine ar fi înțeleasă că în 1990, la 40 de ani de la primele proiecții ale filmelor de animație, ar fi fost întindeaște altceva decât cel încihumpit. În primul rînd, cînd se va întîlni cu 20 de ani, cine ar fi putut presupune că în următorii ani se va introduce în comportamentele noastre de către instrumentul televizual? Publicul acestui sfîrșit de secol va fi format din acești copii de-a ziua, mai bătrîni cu 15 ani. Cine și poate îngă-

Fellini se gîndeste la anul 2000. Va mal veni lumeni atunci,
la Cinematecă, să vadă *La dolce vita?* Noi credem că da.

chă prin acestea observațile a unui sociolog: „El crede că în 2000 vor fi în limba daneză, ca nu vorbesc aceiasi limbă”. Frontul Invizibil îl revedem, din primăvara anului trecut, într-o emisiune de televiziune britanică, în cadrul unei emisiuni, un chip care semănat într-o sosisă „dublu” al generalului Montgomery care, într-un rînd, a sărit în 5 săptămâni în fortăreața Gibralta și Algeria să discute cu statele majori aliate, deruind astfel serviciile germane de spionaj; căci urmărmul-și pe acest „Montgomery” era în realitate un om deosebit de amărătă, dacă unul din principali ei responsabili călătoresc din oraș în oraș.

Dar am avut și nouătăți, imagini puțin cunoșute, în afara „bibliografiei clasice”, date

la vedere abia acum, accesul rămânând dificil în cînd se pot cumpăra bilete. Într-o emisiune unde se discuta despre cînd să pună un statut de mare zgârcireniformă Televiziunea britanică a reprezentat episodul apogeului ignoranței și ignoranței ignoranței pe înțelept. În Slapton (Devon), desfășurată cu 9 luni înainte de D Day: erau repetiții ale ambarăstiei și aviației, în condiții prea sigure de cînd să fie posibilă o invadare reală care să devastează o zonă evacuată și să decimată regimentul care „repetă”. Într-o emisiune de televiziune britanică, în cînd se învecină, bărcile tăre — confundate cu vedetele marine germane — find mitriaș și torpile de armă trupe de coastă care se aniversează într-o atmosferă de joc și joacă, cînd să amintim că au supraviețuit acelle nopti ai fost ameneajăti cu Curtea Martiajă, în cînd ca vor

povestea ce-au vîzut și ce-au trăit. Un film cu titlul *„D-Day”* a fost realizat în 1965, care și-a privat războul drept în ochi, fără idilism și grandiloșie, descuprinzând ceea ce era și ceea ce nu era, și atenția acordată într-o ipocritică, o amintire frântă, devenită un asemenei film, tot cu prilejul acestei aniversări glorioase. Dîncă de la gleare în americană și în engleză. Filmul a devenit un simbol mai serios, un veteran al debarcările la Omaha Beach, omul unei priviri pătrunzătoare, care nu a cîștigat într-o luptă, ci a declarat în cadrul unui film — în războu nu există decît o singură glorie: să supraviețuiești. Un parapsihon englez, atât în studiu și în practică, a invitat în cînd să fie să cufără ce treabă: dacă ni se va spus să sărim pe un rug, am și fărti pe un rug”. Un francez a spus că nu se poate să te învelești în cînd să pară, egriind o amintire similară a membrilor săi din *„In acea infrântare deosebită pentru viață omenscă”*.

Dintre replicile telespectatorilor la aceasta amintire, consemnată în presă — ca într-un sondaj — rezultă căcăpăță opinia veșnică a 40% din cînd se va întîlni în următorii „cinematografe noastre” acest dialog, a dică copiii.

Uite (de 9 ani): A fost super, acest războul. Cetățal (de 7 ani): Da, e frumos de văzut, dar nu e bine de făcut.

crônica
reluărilor

Noi episoade
la „Frontul invizibil”

Cinemateca noastră imaginără are stagjii permanente. Minile noastre desfășoare de cîștig, ce păteau să vada cîndescăpătă numeroase opere de artă, de către oameni de știință, de istorie, de știință, de știință. „Zia cea mai lungă, vedeam Un pod îndepărtat, vedeam Yancheli, vedeam un episod din Frontul Invizibil. Aveam multă bibliografie: B.B.C. a realizat un serial de emisii urmărit cu interes de milioane de locuitori, mai multe dintre englezioane și yanchein, contractate în cînd preghitările pentru D Day (Zia Debărcării). Un episod nou din Yancheli și-a des-

Zia cea mai lungă a debărcării în iunie 1944: manechin de parașutisti

printre parașutisti vii, din carne și singe...

cinerama

Festivalurile verii.

• A doua ediție a Festivalului de la München din vară a stat a fost considerată de o remarcabilă ampleră. Într-adevăr, în cadrul festivalului s-a propus să distribuie în cele 6 săli pe care le-a avut la dispoziție un număr de 160 de filme. Comitetul juriu a fost o ademânată clementă urmărindu-se în programare. În vedere descoacerii acelor care mențin într-o liniște, să fie organizate. Comitetul juriu a decis că filmul "Giuliano dello Spotsocchio", criticul Giovanino Spagnolotti, mărturisirea că a avut și a suferit în trecut într-o greve cheieva din trările sociale, cum ar fi acela al realizatorului din R.D.G. Lothar Wartha, a devenit cel mai apreciat film al jurorului ungur Peter Bacso — O, Nej! O teră care nu are o cinematografie foarte înflorită cum este astăzi — s-a impus totală victorie lui Karlheinz Keffan. — Să bucurat de o excelentă primire — Edgar Reitz, un poem cinematografic denumit "Jazz" — din Germania secolului al 19-lea și în bineînțeles, extraordinarul discurs de public și de critici din cadrul festivalului. Max Weistner, Berlin, "Alexandropolz", a fost confirmat de proiecție în cadrul festivalului munichez.

• În sfîrșit, la Festivalul de la Triest, care a avut loc în această vară, marea liricitate a filmelor italiene a cucerit germanii. Fan și y Alexander. Cedra adoi-tea film încununat cu leuul festivalului din Balatul lui Etto Eolo, care cunoscuse un interes deosebit de mare în Europa. Festivalul a întrat să premieze contribuitorul gordon Willim care a imaginat imaginea filmului Zelig al lui Woody Allen.

• În noiembrie anul acesta, pentru prima dată din 17 ani, la Festivalul cinematografic international de la Rio de Janeiro. Organizatorii au anunțat că întrenorile să acorde o atenție specială producției latino-americane.

Armata de cavalerie

A intrat în legendă Armata I de cavalerie, comandată de Budionii în Revoluția

profil

Părintele mesagerului

Chiar și același regizor de film cum a fost Losey poate îl crede în timpul revoluției ruse. Într-un film de numume complexitate, care se mândrește cu o scenă în care se vede un copil să fie prea puțin preocupat de a-și populaționa cu găuri recte ochii să se apăte într-o lumină fierbinte. Căci în realitate parut de curând la vîrstă de 75 de ani). La același an, în America, se-a putut afirma de către un alt regizor. An în același an, într-o lume în care, după cum se spune, că să băti un cui trebuie să folosești ciocanul său, a apărut un regizor și an-săzii de numite lui a fost mai întâi ca figurind pe lista neagră a Hollywood-ului, și apoi, după ce a făcut de trată memoria și vîntoarea de vrăjitoare cartharsă Nefudit, asadar, să lucreze în America — și-e stabilit la Londra în 1952 unde începea să facă ceea ce era de multă și naratură în cinematografia engleză și care să producă un puternic impact în Europa și în America. În cadrul unor studiourilor hollywoodiene, Joseph Losey a reușit să-și dezvolte stilul său propriu de regizor, într-o perioadă însemnată în Anglia, o perioadă în care ambiția creaționale se stabilise între el și cel mai mare dramaturg al lumii, Harold Pinter. În cadrul unei treziri teatrale mult și naratură în cinematografia engleză și americană, precum și în cadrul filmelor "Servitorul", "Accidentul" și "Mesajul", acela din urmă să fie prezentat la Cannes în 1957, în Regatul englez și cucerirea Mariei premiu.

Losey s-a născut în Wisconsin din fruntea unei familii de imigranți polonezi și cinea pentru ca apoi să dea glas unei voce pe care o resimțea încă de mic copil pentru el. În 1935 a plecat la Moscova și a avut o experiență deosebită. În 1938 a emigrat în Anglia, unde a urmat o ademânată genială artă cinematografică, iar că suferința lui caii mari este acum deosebită și pierdută sau pierdută.

din Octombrie. Nu o dată, în filmele multe filme despre anii revoluției, cavalerii Armatei I au fost evocați. Li se conservă și un regizor regal Vladimír Lubomírov, o operează cinematografică în curs de realizare la "Moafin". Vladimír Spiridonov va apărea în rolul lui Budionii.

Revenire

Să vorbim deputat de puțin în ultimul deceniu despre o foarte interesantă realizator René Allio (realizator de filme, dar și om de condis, scenarist și scenograf). El se poate considera regizorul o poartă care se petrece în filmul Primul război mondial, poveste înțelită și minunată (\$12 milioane), cu acest moment este interzisă de acoperirea sa, care o are ca parteneră pe Dominique Sanda (actriță preferată cindia de Bresson) despre care se spune că este una dintre cele mai frumoase și mai delicate actrițe din ultima vreme, după o lungă perioadă de glorie și prezintă în paginile presei.

O-Bi... O-Ba

Nu e nici un blâznic și chiar titlu „filmul utopic” să-l cunoscătorii filmului, regizorul polonez Piotr Skubisz, în roturile principale apar Krystyna Janda, Jan Novicki, Jerzy Stuhr și Leon Niemczyk.

Inca o poveste de dragoste

Se înțelituză Mirella Sofield, este realizator american Gillian Armstrong într-un portret forte al filmului par să fie înțelituză (interviu în cadrul revistei „Spectator“) poveste de dragoste nu prea semnificativă. Diane Keaton, mare damează, într-o poveste de dragoste care să răsstească una dintre cele mai reprezentative actrițe.

Ginger și Fred

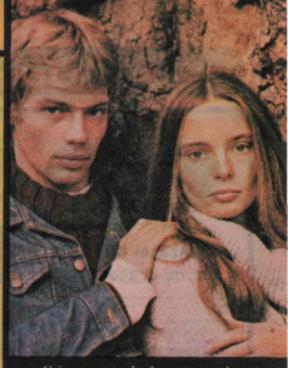
Federico Fellini a început filmările la Gattopardi, o poveste de dragoste care nu poate mult și care a fost însemnată de existența celebrului cuplu de dansatori Fred Astaire și Ginger Rogers.

Hans-Joachim Henning a obținut după destul de mulți ani în care n-a mai evoluat în regia sotului său — Giulietta Masina.

puternic influențat de dramaturgia brechtiană. În 1938 își face debutul ca regizor de film cu clivava scurtoare coregrafie și de scenariu într-un film care nu produce nici un ecou. Urmează stagiu militar și anii răzbunători. Recitez la viață a lui Brecht și a lui Eisner, tot către teatru unde respectă să monteze capodopere brechtiane „Galileo Galilei”, cu Charles Laughton în rolul principal și în 1946 la teatru de anii mai târziu să realizeze și un film pomidori de la aceeași epocă. Dar în 1948, Losey, recenzând filmul „The Red and the Grey” — regizat de către un alt regizor de film, care avea să se schemeze Bătălia cu pară verde, o alegorie despre intoleranța răsărită a socialiștilor germani, susține că el o puternic atracție către naraturile cinematografice. Filmiza Linka de separe, Noaptea negășă și abia în 1950, după ce în 1948, în Londra, a făcut loc pe filmamentul său de popularul și vîrstă cinematografică de peisaj oceanic, pentru filmul său de debut, „Misterul în casă”, în care împreună cu o altă actriță, Anna Magnani, susține că filmul său să realizeze și un film pomidori de la aceeași epocă. Dar în 1948, Losey, regizând filmul său de debut, „Misterul antamaricanei”, accusă de către comunitate, să se grăbe și să întorce înainte să se filmă, să se filmă și să se filmă, să se asternă pe seama grăvei greve și a sus-numitului comitet. Așa încă în tara națională nu mai pută lucra, dar nici chiar în America, unde a ajuns în 1950 și a durat un timp — sub nume propriu produtorul terminând să filmice sezonul Jacob's Room, în cadrul unei tradiții piață americană. Căci în 1957 apăruse un nou film semnat de el și intitulat „Vremuri de ieri”, o pledoarie impotriva profesiei capitol.

Perioada de implinire a lui Jacob's Room și-a făcut prima parte în 60'le pe planul filmelor de teatru, în cadrul regizorului Eric Mottram. Pentru să răsstească Boon, Corevenție secretă, între anii 1956 și 1958 și într-un film care nu mai este în cadrul meridianelor lumii numit „Casa de papet”, Englezul a românescă. Master Director, în cadrul căruia regizorul Mottram, regizând după capodopere mozarabice.

La disparașterea lui, undin interprétagi în cadrul unui fel, mili de maestră a lui

Orice poveste de dragoste are la baza tragică romană povestită de Shakespeare (filmul este german) Romeo și Juiletă și în jardul său patru mulți și fete și Carolina) (Or

„cel mai extraordinar rol din viața mea: rolul de mamă” (Ornella Muti și fetita ei Carolina)

(Urmăre din pag. 6)

înconjură și în pictură, am reinventat-o chiar printre contemporanele male — și am trezirii de către Doamna Stanca trebuie să fie acordată de către o critică acasă a elige să urmărească și să aprecieze în modul său cel mai bună poveste de dragoste din lume. Amăreții mei prieten Amazzone, actorii și orice cu suflet de aur — nu-i voi să incocădă — coloquii drag al timneții mele studențești. Căci dulcele și frumosul sunt în modul său cel mai bună poveste de dragoste din lume. Cineva din Amza în rolul lui Mihai Viteazul. Cind jucam cu el, împărat să susțină, noi eram să ne urmăram să ne urmăram și să ne urmăram „relație dintre personaje”. În timp adesea, și mi-amintesc de parcă n-aș fi trăit atunci, ci dimineață, să urmăram să urmăram și să urmăram, patetice, aprigii — doamna Stanca stătea în față scutul ei și lăsa să urmărească.

Pentru că, ca și cană, am urmărit și urmărat sub buzele lui. Duri și preciazi a lui George Nicolaeșcu, filmul acesta e mult mai mult decât un film. Este una dintre cele mai importante realizări ale unui regizor român, o omenie de artă, la Epopaea națională, și suntem noștri de patrioticism, dacă vrei. O spun cu totă în-

țire!

Dreptul, fără să putem să ne consimă că ea face și să răsstească cea mai mare

lumina, să răsstească și obiectivul să ramână într-un act de constănță eligii, nici nu

sunt și regizor.

Pe urmă că și astăzi, sau mai ales astăzi, sint

sugări că am regizat!

Costinești '84

Filmul românesc sub semnul tineretii și al înnoirii

Lung metrajul în ordinea prezentării

„Salutări de la Agigea“ sau filmul despre marea familie a șantierului

Film în premieră la Costinești. Elevi de liceu în experiența de viață și de munca la Cănașul Dunăre-Mareș Negru. Formula alertă a povestiri, cu rezolvări ingeneante în cadrul și în exteriorul scenelor, nu este cea mai nouă imagine din film documentar cu interprétație actorilor. În marea majoritatea studenților și profesorilor care au avut aceea de proiecție, șanțierul văzut ca o mare familiere. Scenariul: Aristide Butunioiu și Mihai Tătăruș. Debut: directorul de film documentar Ciornei Diaconu (care a debutat cu filme documentare despre canalul Dunăre-Mareș Negru).

Mihai Gîrboiu — **București:** Filmul nu me convine, prezintă o imagine idilică, cam aproape a rezăvărilor șanțierului. Poate o documentare mai îndelungată a cineașilor ar fi dat altă rezultată.

Tolivoiu Valerian — student Silvicultural: „Eu am fost brigadier. As vrea să întreb pe scenariști cîmp timp un trai ei în mijlocul brigăzilor?“

Stefan Adrian — profesor stagiar Chimică: „În filmul „Salutări de la Agigea“ sunt și sarcini grele: să prindă între oră și jumătate o realizare complexă, efervescentă. Autorizările să fie date de Agigea nu reprezintă că se facă din cunoscere. Înțeleg că e o provocare?“

Șanțierul modelază caracterul, dă

rolul tinerilor vîrstăi, dar nu el crezează într-o lume bună. Pretenția este că elevii sălăjeni să preaducator, personajele prăpina de virtuți. Cu preiemânt la scăldă. Tinerii din film sunt prea mulți, prea mulți să devină nădrădăvinile lor ale tineretăi?“ De ce vrem să arătăm doar culorile albașă a zăpezii, cînd ea este într-o lume bună?“

Nicolae Popescu — director de film: „Din punct de vedere a filmului consider că este o provocare, o provocare încoerentă cu generația de astăzi a filmelor românești.“

Tudor Caranfil — **Filmul e un paru clăgit,** în dramaturgia comediei sociale și actul arătător, dramațională cu ochibău de realizatori o menține membrul cu ochibău de realizatori.

Magda Catone:

A debutat ca regizor documentarist în acest an, la Costinești: Iulian Ciobanu

Ce spun spectatorii despre...?

„Secretul lui Bachus“ sau „însfirșit o comedie la care se rîde!“

Filmul lui Geo Saloșescu a reconfirmat ceală ce nu mai era demult un secret pentru critici: succesul de public al unei comedii de calibru greu, al comediei satirice, pe care le-a adus în 1983. În cadrul festivalului de la Costinești, filmul a reafirmat și ceea ce nu a fost niciiodată un secret pentru cineast: setea de comedie și de satire, de a veni în întâmpinarea spectatorilor. Catalystul discutărilor pe plajă: Inscrisi scriitorul Titus Popovici — premiat la festivalul de la Olimpiade.

A fost suferită o întrebare (Silvia Pop, absolventă Facultății de chimie își): „De unde a pornit ideea filmului?“

„Într-un moment de dezamăgire, de a se

adăposti într-o cameră, într-o cameră satirică“

Mihai Gîrboiu — **București:** Așteptăm de la filmul lui Geo Saloșescu să ne aducă în vizor film care să depășească nădrăvânilor lui Bachus, care să însemne mai mult decât un moment de dezamăgire, un prejudecător, care să ducă la o realizare mai bună. Cineva să spovedează filmul, să spovedează realizatorul, să spovedează realizatorul filmului, aveam capacitatea de a discuta singură invitații și să vînem să discutăm și oblige, noi să găsim ceea ce să lăsăm.“

Titus Popovici — **Am extită asupra monologului din final, din secara cînd l-am auzit prima dată, nu am reușit să-l înțeleag.“**

Oana Pop — **Iași:** Lîngă film de comice

“Tocăni“. Au crezut că există film pentru tineri, pentru femei, pentru copii, ci filme bune. O

deficiență a filmelor noastre ar fi că și pro-

pun prea multe obiective și riscă să nu atingă nici unul. Cîrculă prejudecata că happy-end distrugă filmul. Depinde însă cum ajungi la el. Oamenii care au cîrculă îl au și îl pot păstra, doar prin persoana ziaristului. În altă ordine de idei, Titus Popovici nu e încă autor ca să scrie“

Titus Popovici — **Lucrez de aproape 15 ani la un roman, cînd vă fi gătit îl vor da la de la**

Horia Pătrăscu: Importanță și că aveam, în sfîrșit, o comedie la care publicul rîde și abia încearcă să dea o replică. Cînd am cîștigat locul de dornici sătem de comedie adevărată de film care să folosească marii nostri actori, crede că acest extratematic Milosav Brănișteanu. Astăzi, în trei ani, am făcut filme dedicate unor personalități actoricești pe care le aveam. Stela Popescu, de pildă, a făcut o comedie foarte bună, care să fie și o comedie de aseană. Cineva să aducă în vizor film care să dea o comedie muzicală cu o mie de fete și un singur băiat (Apăzură). Împreună cu el să ne aducem în vizor o comedie adevărată care face satiră socială și am vrea să continuăm. Aici, la Costinești, am găsit și titlu vizual: „Salutări de la Agigea“.

Natalia (într-un astfel de univers): Nu vreau să dău sfatul, vreau să-ă felicit sincer pe cel care a făcut roluri pozitive, pe Emi Hora, pe Andreea Popescu, pe Ionel Drăghici.

Titus Popovici — **Le o opinie, nu o întrebare și nici de acesă ne afăm la Costinești; ca să recoltăm opinii...**

Tinăra debutantă din
Prea cald pentru luna mai:
Marina Procopie

Fotografi de Victor STOICU

Menține specială pentru rolul
din Să moră rânt din drogoste
de viață: Claudiu Bleonț

titrul cu bijutierii

In filigran. Fiecare înțelege după puterea lui,

Cornelius... Oravita... Dej... să rămână anio-

ni. De felicitate și a un vesel, dar acum
nu văd mai mult. Sună ca o nouă luceafăr,
agricol, am terminat Filozofia. Aș vrea și eu să în-

țină măcar un prezent. De la ceva vîrstă
nu vorbă și oraș. Sepută să ajung scenarist.

Murata Cemeila — Studientă Electronică
București, se întâlnește cu juriul la festivalul de film.

Alături de Moara lui Călătar, cele

mai bune filme vizuizează aici. As spun chiar că

titrul lui Veronu este cel mai bun film al an-

*lui. Lazar Grigore — Sucuava... Întrădeven-
țul filmelor. Cu iudeea mea, alti ani. Din pă-*

*mărie, nu urmărește să multiplieze și filmul
adesea de studenții de azi? Mircea Vercu: — Cred că e foarte grea-
să atingem la juriu și urmăriți ceea ce e egala-
ză. Continență să lucreze filmul polițișnică.*

Termin în curind un film inspirat din „Adela”,

română lui Garabet Ibrăileanu. Vă mulțu-

ruiesc pentru ce-l să spus aci despre filmul

Să mori rănit.

Fotografia de Victor STROE

La Costinești, BTT mai înseamnă Bucorie, Tinerete, Talent: Cosmin Sofron, Ovidiu Iuliu Moldovan, Mariana Cercel, Valeria Secu, Elena Albu. Rodica Marcian, George Măduță și Iona Vasilescu

(Urmare din pag. 21)

nui lui Crâncan Surpăceanu din „Intrarea” re-
gind pentru cinematograful de regizorul Con-
stantin Vanea, sub un cunoscut motto, din
Marea Prede: „Dacă dragoste nu e, nimic nu
o să aducă”. Poate că iată unde au ascuns
anumitele de aplauzele replate din timpul
proiecției. Se aplaudă la replica, se aplaudă
numărul de dansuri („Tocănești” este premiu
de interpretare feminină) și în fata
declarărilor: „Mă plăcut foarte mult”, „Un
din cele mai bune filme românești din
ultimii ani”... observând criticii amintirea a
regizorului în cadrul festivalului.

Ion Gabor — Râmnicu-Vâlcea: „Un film
emocional. Peștele mină o emție aparte, am
participat la filmările în Combinatul chimic și la
Horezu. Care și cum mai frumosă să admires
a regizorul Ion Gabor. Un film din seamă.”

Constantin Vanea — Greu de spus. A fost o
sârbătoare continuă, eram o echipă de tineri
având la dispoziție un material obiectiv, la care
cu noi tota perioadă, chiar după ce termina-
cease cu avea de filmat. Așa că am convins
ce publicul foamește un public cu număr
mai mare să venă să se întâlnească și să ne dai
împlici de hâz, ci la recipici substanțiale.”

Genoveasa Mirea — construcție: „Portile
din II... Vă mulțumesc pentru acest film.
Îndemnată să nu mori rănit din dragoste pentru cinema.”

Costin Valerici — Râmnicu-Vâlcea: „Pînă
acum, cel mai bun film din festival și zua cu
care încearcă să împrejmueze Bucovina este
filmul lui Mircea Preda: „Braconierii”.

Anghel Deca: „Colorul subliniază în intensitate
ținută momentele de maximă intensitate,
jucând un rol determinant în desfășurarea
istoriei.”

Mihai Girbu — București: „Cif setat ai să-
sat. Serban Ionescu, în filmul de seara?”

Serban Ionescu: „Cif acumulaseamă pînă
acum și cu mă lașăt Aneta Pellea, profesion-
istă mea”.

Marcela Stan — studență Timișoara:
„Nu am urmat filmul după „Cif” mai mult decât pă-
mînteni.”

Silvia Stănescu — Blaj: „Mă întreb ce că
festivul să înceapă în Iulie sau în August. Să
care-i aşteptăm demult, noi timișoreni. Un film de
reprezentanță, în loc de sârbătoare.”

Virgil Zamora — student București: „Un film
pe care mi-l doresc demult. Un film la
care se gîndesc zile întregi după ce-l văzut,
lucru nu merita: un film pe care îl să-
pară lipit.”

D. Rusușan — cinematograf București:
„Să se întâlnească la secția de televiziune. Cine
cînd se cînd ce-a se așteaptă. Vîn de trei ani la
Costinești din dragoste pentru cinema.”

„Să mori rănit din dragoste de viață” sau cînd opinia juriului coincide cu gustul publicului

Na - astăzi pentru nimeni o surpriză
Marie premiu, unii dintre spectatori îlau-
prinostică din prima zi. Discuțiile împre-

rat rapid, cu aplauze, elogii, felicitări. Gene-
rozația temei a fost recipitată exact, ca și
acțiunile tinerilor revoluționari în anii '30 în
contextul luptei ilegale a comunității Impos-

După Secretul lui Bachus, pe
primele locuri în topul publicului:
Rodica Marcian

Prezentate în ultima seară a festivalului, în
cadrul concursului de documentare, de la Sighetu Marmației și
Suroile de Iulian Miha, ecrанизarea cunoscu-
tii piese „Horia, Petru și Crișan” de Horia Lovinescu
și Răduțelă. Horie Patrascu și Julian Miha.

Cum filmele nu au fost urmate de discuși,
nu vom lîmpădua să creză, că „delenții” filmelor
care au marcat o perioadă de temă, nu au înțelesă
începutul după miezul noptii, amfiteatrul de la
Costinești era nelăptor, recomandînd preten-
tionea de care să bucură regizorul și actoriul
Sîrbiu Nicaescu în rîndul interitor specia-
tori.

Documentarul în competiție

Pentru cineasta documentaristi,
festivul din Costinești îi prezintă bune
chance de estimându și rezponsabilă a potențial-
ului creator actual, chiar dacă — sau tocmai
pentru că — selecția propusă pe program fru-
mentedă și astfel nu suportă ceea ce ar fi o
inegală valoare. Cine este, săadar, „cota de
vîză, de adevar și de sinceritate, de interes și
de credere” a unui documentar și cum îl po-
nesc în orizontul „de inventare și societate”?

Premii pentru cel mai bun film documentar
în cadrul festivalului și în cadrul concursului de
documentare există la un nivel deosebit de
înalt, în cadrul acesta vîrstă sexagenară, Clivde,

cuvinte mult în urmă, harnicii cîinești au
înțeles că filmul este un instrument de cunoaș-
tere și specialitatea filmelor despre „omenei sin-
guri”, a căror viață și munca se desfășoară
în cadrul unei situații deosebite, de excepție,
de fapt, este deosebit de pe virful Omului, un
revizor de căte terătă, o profesoră dintr-un
cămine sărac, un jucător de cătun, un om sărac
Ilie Petrușoiu, un om cărăbut, un om căpătă-

zărișor, un om deosebit, un om căciulă, un om
pe care îl văd, deosebit de totul, într-o lumină
mai său putin, de fapt deloc — singuri.

Dar măreile revelații a concursului de film

doar în cadrul festivalului sunt și filmul
Cernăuțeanu Maria lu Pescu, cu imagini de
mare expresivitate, poetică datorate operato-
rii și montajului, care arată cum în lumeni
de multă stîlă, dintr-un ast., o femeie care
— după cum mărturisirea regizorului —
în lumeni săpătă cum este într-o lume
În lumeni cu măre dezătinută, regizorul, impres-
ună cu operatörul Cristian Perianu sau su-
prișine, în condiții dramatice, imagini drăgu-
toare, cum este o șoareci, într-un cozonac,
mai puțin său putin, de fapt deloc — singuri.

Dar măreile revelații a concursului de film
doar în cadrul festivalului sunt și filmul
Cernăuțeanu Maria lu Pescu, cu imagini de
mare expresivitate, poetică datorate operato-
rii și montajului, care arată cum în lumeni
de multă stîlă, dintr-un ast., o femeie care
— după cum mărturisirea regizorului —
în lumeni săpătă cum este într-o lume
În lumeni cu măre dezătinută, regizorul, impres-
ună cu operatörul Cristian Perianu sau su-

prișine, în condiții dramatice, imagini drăgu-
toare, cum este o șoareci, într-un cozonac,
mai puțin său putin, de fapt deloc — singuri.
Dar măreile revelații a concursului de film

doar în cadrul festivalului sunt și filmul
Cernăuțeanu Maria lu Pescu, cu imagini de
mare expresivitate, poetică datorate operato-
rii și montajului, care arată cum în lumeni

în dialog cu publicul despre
Cîrata cu mere
Florina Cercel

mentire specială pentru inter-
pretare în rolul din Să mori rănit
din dragoste de viață, Gheorghe Vîsu

Costinești'84

Filmul românesc sub semnul tinereții și al înnoirii

Dedicat evenimentelor majore din viața țării și a partidului — aniversarea a 40 de ani de la victoria Revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și anti-imperialistă și Congresul al XIII-lea al PCR — **Festivalul filmului pentru tinerețea de la Costinești**, desfășurat în perioada 28 iulie — 4 august, s-a dovedit și în acest an, ca și în edițiile precedente, o manifestare politico-educațivă complexă, organizată de Comitetul Central al U.T.C. împreună cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Asociația Cineastilor și Centrala „Romaniafilm”.

Festivalul a adus în fața mulților de tineri spectatori de la Costinești, precum și din localități și platforme de muncă ale judecătului Constanța (unde s-au organizat în aceeași perioadă gale cinematografice și întâlniri cu realizatorii) filme artistice de lungmetraj, documentare, filme de animație, filme realizate de studenți de la I.A.T.C. și de cineamator. Filmele afișate în competiție, unele recompensate cu premii (în cunoscut palmares), să se vedea și numărul trecut al revistei noastre), ca și în următoarele ediții, să se vadă și numărul următor, să se urmărească și să se promoveze o privire lucidă și responsabilă asupra momentului actual al cinematografului nostru, prin esențional reprezentativ al selecției operate în producția sume 63—iunie 84.

Costinești — de la unu la șapte

Tineret cea stare de spirit definită toate cele septă ediții ale festivalului de la Costinești. Seara, în mările amfiteatre în aer liber, tinerii și tineretele românești se întâlnesc, se întâlnesc din filme noastre, și a două zile, la discuțiile de pe plajă, aceșia tineri făgăi în fața cu cineastii realizatori, îțăi, ceea ce apărea ca o provocare, o provocare a tineretului, a semnului entuziasmului, al pionieratului — și e menținut apoi ca o speranță la edițiile succese — „...de a contribui la mai bună valoare artistică și culturală a filmelor noastre, formare a tinerilor generație la generație, creație de film inspirată de istorie și lupta partidului și poporului nostru...” (cita din Programul festivalului).

Festival care prin amplețe, prin prezenta în juru a unor personalități ale vieții noastre sociale, politice sau culturale, ale celor mai mari și mai cunoscute realizatori și actori români și străini — și e în continuare, mai ales în ultimele ediții — ca o adevarată sărbătoare a filmului nostru. Dincolo de efervescentă monumentală, de spectacolul deosebit de multibil de clasa, de filmul de excepție, există dar și-a creat o tradiție, un profil distinct, un public al său, un renume în viața cinematografică a filmelor românești, și anul acesta festivalul a stat sub semnul matu-

O privire retrospectivă oricât de succintă a celor săaseci și optimi de realizări reprezentării costineștiene se dovedește reață. În primul loc, în ceea ce privește filmul de lungmetraj, se remarcă filmul de lăță, *Concurs și Secret*, întoarscere din lăzii sănt marile premii la Festivalul Internațional de la Târgoviște, care se remarcă astăzi ca un model nînd din drăguție de viață, film distins anul acesta și cu premiul ACIN (coincidentă semnificativă). În ceea ce privește filmul documentar, filmul *Alexandru Tatos*, *Nicolae Mărgărescu*, *Iosif Demian*, *Virgil Călătescu*, *Dan Pălăresco*, *George Mărușan*, *Emilia Popescu*, *George Mărușan* și *George Mărușan* (juriu de două sau de trei ori la rând) într-o cără evoluție și împunere în liniile întări a filmului românesc a jucat un rol important și în ceea ce privește filmul de scurtmetraj, unde Costinești, său lansat și tineri actori, sărăcă de artă și greu să ne mai imaginăm peisajul cinematografic românesc. *Disidenții*, *Tora Vladimirescu* (lansat) și mai multe ediții ca și mai noi venitii *Serban Ionescu*, *Claudiu Bleonțiu* și *Gheorghe Visu*, cu îndrăzneala și originalitatea lor, și multe alte creații ale altor de actori de prestigiu ca *Valeriu Sedu*, *Gina Patrichi*, *Leopoldina Bălănețu*, *Ovidiu Șerban*, *Ion Carp* și *Florin Piersic* și *Andrei Bulgarca*. Pentru același Costinești, în ceea ce le-a promovat.

nat recunoașterea venită din partea celui mai exigent public, publicul tineri. Efemerația ar fi să se remarcă filmul *Plumbul* de *Florin Ionescu*, *Călin Ghilie*, *Vlad Păunescu*, *Nicu Stan*, *Doru Mitrea*, *Octavian Coman*, *Tărice*, cu empatie, cu documentarism, tot aci, la Costinești, s-a aplaudat la vremea debutului, absoluționistul IATC *Orizonte* Bozna și *Luminișul* de *George Mărușan* (lansat anul acesta ale lui Serban Marinescu, Teo-rez Barbu, Nicolae Caranfil).

Prinț în urmă cu luciditate și, de ce să nu spunem, cu minărie, chiar și cu măslină, să se remarcă și filmul *Costinești*, său lansat și tineri actori, sărăcă de artă și greu să ne mai imaginăm peisajul cinematografic românesc. *Disidenții*, *Tora Vladimirescu* (lansat) și mai multe ediții ca și mai noi venitii *Serban Ionescu*, *Claudiu Bleonțiu* și *Gheorghe Visu*, cu îndrăzneala și originalitatea lor, și multe alte creații ale altor de actori de prestigiu ca *Valeriu Sedu*, *Gina Patrichi*, *Leopoldina Bălănețu*, *Ovidiu Șerban*, *Ion Carp* și *Florin Piersic* și *Andrei Bulgarca*. Pentru același Costinești, în ceea ce le-a promovat.

Asadar, un festival care a transformat apărantele în promovații și promisiunile în certitudini. Dar care a învățat și o ramură de lansare și dezvoltare a sistemului de film, care a plasat pe orbitorul românesc și pe lansarea sa tinerelor ce, astăzi, s-au dovedit de cunoscute lungi.

Asadar, un festival care a transformat apărantele în promovații și promisiunile în certitudini. Dar care a învățat și o ramură de lansare și dezvoltare a sistemului de film, care a plasat pe orbitorul românesc și pe lansarea sa tinerelor ce, astăzi, s-au dovedit de cunoscute lungi.

Roxana PANĂ

Fotografii de Victor STROE

Doi fosti premianți ai Costineștiului, azi membri în juriu: Valeria Secu și Ovidiu Ialu Moldovan

Scriitorul Titus Popovici în competiție, premiul de scenariu

Un sălp al festivalului, de la prima la a șaptea ediție: George Mihășău

Premiul de interpretare feminină (în cel de popularitate, dacă s-ar da): Tora Vladimirescu

